

Poznań, dnia 9 października 2019 r.

Ocena dorobku naukowego oraz osiągnięcia naukowe pt.:” Wybrane aspekty genetyczne, metaboliczne i środowiskowe w zespole policystycznych jajników.”

dr n. med. Diany Jędrzejuk

w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Dr n. med. Diana Maria Jędrzejuk ukończyła studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku 1991. Tytuł specjalisty w zakresie specjalisty w chorob wewnątrznych I i II ° uzyskała kolejno w latach 1994 i 1997 roku. Dyplom z wyróżnieniem z egzaminu specjalizacyjnego z medycyny nuklearnej Habilitantka uzyskała w 2001 roku. Stopień doktora nauk medycznych Diana Jędrzejuk uzyskała w 1997 roku na podstawie pracy „ Czy fluorkowanie wody pitnej ma wpływ na gęstość i markery przebudowy kości?”.

Habilitantka od 1992 – 1996 roku pracowała w Katedrze i Klinice Endokrynologii Akademii Medycznej we Wrocławiu, będąc na studiach doktoranckich, a od 1.10.2002 roku do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w Katedrze i Klinice Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Warto podkreślić, że Habilitantka od 1991 roku odbywała staż podyplomowy, a następnie pracowała jako asystent w Wojewódzkiej Poradni Specjalistycznej i jako starszy asystent w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu. Od 1.12.2017 roku do chwili obecnej pracuje jako starszy asystent w Samodzielnym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu.

Zainteresowania naukowe oraz kliniczne dr n. med. Diany Jędrzejuk są jednorodne i dotyczą różnych aspektów diagnostyki i leczenia zespołu policystycznych jajników. Na początku swej drogi naukowej Habilitantka Diana Jędrzejuk zajmując się problemem PCOS wskazywała na bardzo złożony problem poruszając aspekty genetyczne, metaboliczne, rozrodcze i środowiskowe, opisując swoje spostrzeżenia w literaturze krajowej i zagranicznej.

Przedmiotem przewodu habilitacyjnego jest cykl 7 publikacji- pięciu prac oryginalnych i dwóch poglądowych pod tytułem:” Wybrane aspekty genetyczne, metaboliczne i środowiskowe w zespole policystycznych jajników” o łącznym współczynniku oddziaływania (Impact Factor, IF) równym 11,8 oraz ilością punktów MN i SW / KBN 125.

Wiadomo, że zespół policystycznych jajników (PCOS) jest najczęstszą endokrynopatią będącą przyczyną zaburzeń płodności, a także wielu powikłań metabolicznych, szczególnie w późniejszych latach życia. Etiologia tego schorzenia jest bardzo złożona i niejasna. Dlatego podjęcie tego tematu uważam za bardzo trafne, nie tylko z powodu poznawczych, ale także utylitarnych.

W pierwszej pracy Habilitantka wskazuje na rolę polimorfizmu genu receptora kanabinoidowego 1 (CNR 1) w etiologii zaburzeń hormonalnych i metabolicznych w PCOS. W oparciu o badanie 174 kobiet w wieku 16-38 lat oraz grupy kontrolnej 125 kobiet homogennych pod względem indeksu masy ciała oceniono siedem polimorfizmów genu receptora CNR1, wskazując na liczne nieprawidłowości w tym aspekcie. Uważam, że wyniki tych badań są bardzo interesujące i wskazują na istotne podłoże genetyczne układu kanabinoidowego w występowaniu zaburzeń hormonalnych, w zespole policystycznych jajników.

W drugiej pracy dr n. med. Diana Jędrzejuk zwraca uwagę na plejotropowe działanie witaminy D w etiologii Zespołu PCOS. W pracy tej opublikowanej w *Gynecological Endocrinology* oceniono stężenie witaminy D oraz częstość występowania polimorfizmów genu VDR. Charakterystyka pacjentek potwierdziła istotnie statystycznie wyższe stężenie testosteronu oraz FAJ w grupie kobiet z PCOS przy istotnie niższym stężeniu białka wiążącego hormony płciowe (SHBG). Kobiety z klasycznym fenotypem PCOS wykazywały znacząco wyższy obwód talii oraz wyższy AFD. W grupie kobiet z PCOS stwierdzono istotnie statystycznie wyższe stężenie glukozy i insuliny na czczo oraz wskaźnika insulinooporności (HOMA- IR). Profil lipidowy u kobiet z PCOS wskazywał na znacząco wyższe stężenie cholesterolu całkowitego (TC), LDL- cholesterolu i trójglicerydów przy niższym stężeniu HDL – cholesterolu. Ponadto badanie wykazało, że w populacji kobiet dolnośląskich występuje duży niedobór witaminy D. Praca ta ma charakter oryginalny, gdyż nie ma w aktualnie dostępnym piśmiennictwie danych dotyczących roli witaminy D, polimorfizmu genu VDR w etiopatogenezie PCOS wśród polskich kobiet.

W pracy numer 3 opisano rolę adipokiny (GPC4) w grupie kobiet z PCOS. Przedstawione wyniki są cennym uzupełnieniem dotychczasowej wiedzy o patogenezie zaburzeń metabolicznych w tym zespole. Ciekawym spostrzeżeniem było wykazanie zależności pomiędzy stężeniem tej adipokiny z ilością i dystrybucją tkanki tłuszczowej, jak również wrażliwością tkanek na insulinę u kobiet z PCOS.

W pracy numer 4 omówiono pozakostne działanie witaminy D. Ciekawe są wnioski dotyczące dolnośląskiej grupy kobiet z PCOS, u których wykazano że kobiety z PCOS otyłe i z nadwagą charakteryzują się wyższym stężeniem biodostępnej witaminy D w porównaniu do porównywalnej pod względem BMI grupy kontrolnej. Autorzy w podsumowaniu stawiają

wnioski, że niskie stężenie witaminy D może być markerem wystąpienia zespołu kardiometabolicznego.

W pracy numer 5 omówiono rolę Bisfenolu A, związków endokrynnie czynnych, zaburzających funkcje endokryne organizmu. Stwierdzono ujemną korelację pomiędzy stężeniem BPA a stężeniem VDBD i SHBG u kobiet z PCOS. Może to wskazywać na negatywny wpływ BPA na produkcję białek wątrobowych. Porównywalne stężenie BPA w obu badanych grupach i obecność korelacji między stężeniem BPA wskazuje że BPA ma znaczący wpływ na funkcję wątroby niezależnie od współistnienia PCOS.

Oprócz opublikowanych i omówionych powyżej prac oryginalnych Habilitantka brała udział w tworzeniu komunikatu Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego na temat związków endokrynnie czynnych (Endokrynologia Polska, 2015, IF – 1,112) oraz stanowiska Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego, Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników oraz Polskiego Towarzystwa Endokrynologii Ginekologicznej na temat diagnostyki i terapii zespołu policystycznych jajników, uwzględniający algorytmy postępowania w diagnostyce i leczeniu. (Endokrynologia Polska, 2018, IF – 1,059). Pragnę podkreślić, że te dwie prace poglądowe są ściśle związane tematycznie z cyklem prac oryginalnych.

Owoce badań dr n. med. Diany Jędrzejuk jest bogaty dorobek naukowy. Z wyłączeniem 7 prac stanowiących podstawę osiągnięcia naukowego na dorobek naukowy składa się 58 prac oryginalnych, 33 prace poglądowe i 44 innych prac (5 opisów przypadków, 12 rozdziałów w podręcznikach, 5 pełnotekstowych referatów na zjazdach, 4 prace popularno – naukowe, 1 list do redakcji, 9 prac w suplementach czasopism, 8 prac kontrybutorskich).

Po wyłączeniu 7 prac stanowiących podstawę osiągnięcia naukowego punktacja wynosi odpowiednio: **IF – 73,107 oraz MNS i ZW / KBN = 981.**

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że dr n. med. Diana Jędrzejuk uczestniczy w wielu krajowych i zagranicznych konferencjach. Warto podkreślić udział Habilitantki w pracach wielośrodkowych dotyczących różnych grup specjalistycznych między innymi w programie rządowym pt.: „Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce”, jak też dotyczącej kardiologii nuklearnej.

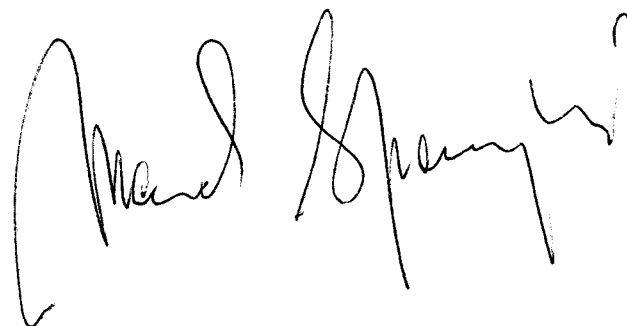
Pracę zawodową i naukową Habilitantka łączy z powodzeniem z działalnością dydaktyczną, którą prowadzi od momentu ukończenia studiów w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu. Bierze także aktywny udział w kształceniu podyplomowym prowadząc wykłady i zajęcia praktyczne.

Podkreślić należy czynny udział dr n. med. Diany Jędrzejuk w działalności towarzystw naukowych, między innymi Polskie Towarzystwo Patogenezy i Terapii Otyłości, Polskie Towarzystwo Endokrynologiczne, będąc skarbnikiem i przewodniczącą Sekcji Osteoporozy

PTG. Była także konsultantem wojewódzkim w dziedzinie medycyny nuklearnej dla województwa dolnośląskiego (2002 – 2014) i województwa opolskiego (2006 – 2015).

Dokonania dr n. med. Diany Jędrzejuk świadczą o jej zaangażowaniu zarówno w pracę zawodową, jak i naukową czy dydaktyczną. Ukazują także wzorową postawę etyczno – moralną.

Pragnę stwierdzić, że dr n. med. Diana Jędrzejuk spełnia wymogi wynikające z ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki stawiane kandydatom ubiegającym się o tytuł naukowy doktora habilitowanego.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Marek Spangier". The signature is written in a cursive, flowing style.